

T A R T A L O M:

- Dr. Katrics Kálmán** ügyvéd Gyöngyös:
Ünnepi beszéd a Mátra Országzászló fel-
avatása alkalmával.
- A vármegyei bor és gyümölcskiállítás elő-
készítő munkálatai. **Dr. Hirsch Albert**
földbirtokos, Hatvan; **Kristóffy János**
jóságigazgató, m. kir. kormányfőtaná-
csos, Kompolt; **Dr. Meyer Béla** dékán-
kanonok, Eger; nyilatkozatai.
- Dr. Illinyi László** tb. főszolgabíró, Pásztó:
Hozzászólás a „Mátra kulcsa” című
cikkhez.
- Balogh István** a Hevesmegyei Gazdasági
Egyesület titkára, Gyöngyös: Palócor-
szágban . . .
- Schütz Béla** állategészségügyi tanácsos
Eger: Hatvan mezőváros pecsétje.
Hevesmegyei ügyvédek gyűlése.
Hevesmegyei jegyzők közgyűlése.
- Dr. Sárközy Ferenc** fogorvos Hatvan:
Vázlatok a fogorvoslás egyes tárgykö-
reiből.
- Joó Gyula** vállalkozó Eger: A kontár-kér-
désről.
- Dr. Gráf Andor** községi orvos Hatvan:
Magyar orvosok társasutazása Salzkam-
mergutban.
- Szerkesztői üzenetek.
- Heykál Ede** főkertész Eger: Néhány szó
az utcák és útvonalak fásításáról.
- Továbbá hírek, beszámolók a megye min-
den részéből.

HATVAN.
1933. JULIUS HÓ 15.
IV. ÉVFOLYAM 13. SZÁM.

Néhány szó az utcák és útvonalak fásításáról.

Irta: Heykál Ede.

Az utcák és útvonalak fásításának ideje visszanyúlik a legrégebb időkre, amikor is új telepek, községek és városok építésénél ki-ki a saját izlésének megfelelő lanemet ültetett háza elé, a neki tetsző fő és sortávolságra.

Innét keletkeztek nagyon sok helyen az évtizedek után beállott, a fák fejlődésével kapcsolatban bekövetkezett nagyon kellemetlen állapotok, hogy a fa lombja az épület tetőzetét rongálja, az esőlevezetőcsatornát virag vagy lombhullásával eltömi, a fa gyökérzete az épülethez való közelsége miatt behatol nem egy esetben magába az épületbe, annak fala alá vagy közé s így néha jelentékeny károkat is okozhat.

De ennek a rendszertelen, össze-vissza való fásításnak nemcsak ezek a hátrányai, hanem magában véve az egész útvonal magán viseli a rendezetlenség bélyegét, mert a különféle fajtájú és nemű fák, azoknak egymástól való eltérése fejlődésre, alakra és színeződésre, hozzá még a különböző sor és főtávolságra ültetett fák csak rontják az utca es útvonal képét, hiányozván belőle az egyöntetűség, rendezettség, összhang.

Ezért legtöbb helyen kevés kivétellel, a hatóságok vették kezükbe a fásítás ügyét, mely nemcsak közegészségügyi és szépészeti szempontból bir nagy jelentőséggel, hanem rendkívül fontos közgazdasági érdekből is, mert célirányos, rendszeres fásítással sokoldalulag hasznosítható, mint például a *selyemtenyészés, mehészet, vagy a gyümölcsfákkal való beültetés*, melyek a falu lakosságának hasznót is hoznak, végül mint *védőfák* por és szél ellen, sőt nem egyszer voltak már a fák a tűzvész továbbterjedésének megakadályozói stb.

Hazánk utca és útvonalainak fásítása a háború s az ezt követő forradalom s főként a kommunizmus után kezdett nagyobb lendületet venni. A vörös-uralom alatt a „minden a miénk” elv alapján, az ország majd minden részében rettenetes pusztítást vittek végbe e téren is. Nem kimélve az évtizedes, szépen tejtett, céljukat s rendelkezésüket immár jól betöltő faegyedeket, egész hosszú útvonalakat tettek tönkre. irtottak ki a lelketlen, vandál kezek.

Mindenesetre ez is nagyban hozzájárul ahhoz, hogy mint minden téren, úgy itt is megkezdődjek az újjáépítés munkája, mely az elmúlt évtizednek statisztikai adataiból ítélve örvendetesen halad előre.

Nagyban hozzájárul ehhez az a többféle nagyon üdvös kormányintézkedés, mely a fásításoknak különféle módjaira hívja fel az erre hivatott hatóságok figyelmét, mint a hősök emlékének megörökítésére történt „*faültetési akció*” stb., valamint a legtöbb helyen az egész országban, sőt még a legeldugottabb falun, tanyán és pusztán felállított „*hősök emlékszobra*” vagy más egyéb „*emlékmű*” környékének befásítása vagy parkszerű kiképzése is, nem is szólva a sokféle „*tömegfásítási akció*”-ról” valamint a fásításnak egyéb módjairól; úgy hogy e téren ma már valóságos versenyre kelnek egymással városok és falvak, igyekezvén egyik a másikat felülmulni, mivel az itt elmondottakon kívül ennek „*idegenforgalmi szempontból*” is igen nagy jelentősége van.

Tekintettel arra, hogy az utcák és útvonalak fásítása igen nagy körültekintést igényel és szakértői

szemüvegen át nézve, nem olyan egyszerű dolog, ezért minden község vezetőségének, mielőtt egy ilyen fásítással akarnak foglalkozni azt ajánlom, hogy szeresse be Cséry Gyula nyug. városi lökertész, az Országos Magyar Kertészeti Egyesület titkárának, a M. Kir. Belügyminisztérium támogatásával 1928. évben megjelent „*A város és falu fásítása*” című művét, mely az erre vonatkozó *szakszerű*, minden irányban tájékoztató útbaigazításokat megadja.

Nagyon fontos dolog azonban a kiültetett fának a védelme. Sajnos e téren igen elszomorító tapasztalataink vannak: a fiatal fának kitördelése, azoknak bicskákkal való összevagdósása, egy—két galyacska letévése helyett az egész korona letérése, a fácskáknak támrudakhoz erősített kötözőanyagának (néha egy egész útvonalon) való szándékos elvagdósása, miáltal egy erősebb szél, vagy a koronának saját súlyánál fogva való lehajlásával a fa ketté törik, továbbá a támrudak ellopása néha egész útvonalon stb.

E téren volna szükség oly intézkedésre, hogy az iskolák, cserkészek es levettek vezetői hassanak oda, hogy a gyermekek már zsenge korukban tanulják meg tisztelni a köz intézményeit, a fákat es növényzetet szeretni es megbecsülni.

Lódíjazás Pétervásáran.

Poroszlói Graell Jenő, vármegyénk lötenyész bizottmányának elnöke a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület 1933. évi lödíjazását a pétervásárai járásba június 29.-ére tűzte ki. Ebben a járásban 1912. év óta nem volt lödíjazás, ezeltől 3 évvel vezette be ide a lödmivelesügyi minisztérium a lipicai faj, így kétszeresen érdekes volt szakkörök számára a lödíjazáson várható lehajtás.

Miklóssy Aladár járási löszolgabíró es Balogh István gazdasági egyesületi titkár nagy körültekintéssel fogantatosított rendezésében ez a lödíjazás lönyes, mondhatnók minden várákozásón telüli eredménnyel löly le. Ugy a lehajtott anyag, mint annak minősége, a lövak es csikók nagy száma, ápoltsági löta arra vallanak, hogy a pétervásárai járás lötenyészlö gazdá lö nemcsak hozzáértéssel, de szeretettel is karolták fel a lötenyészlöst, melynek értéke az automobilizmus terjedésével párhuzamosan nemhogy csökkenne, de gazdasági vonatkozásban is emelkedik.

A lödíjazás bírálö bizottságában megjelentek: Graell Jenő, Borhy György elnökök, a lödmivelesügyi miniszter képviseletében Babics Gyula menseskari örnagy, a vármegye részéről Okolicsányi Imre alispán, dr. Bíró József aljegyző, Schütz Béla állat-egészségügyi tanácsos, a járás részéről Miklóssy Aladár löszolgabíró, dr. Szveticska Antal lb. löszolgabíró, Piller Kálmán szolgabíró, Engelhardt Sándor állatorvos, Halász Sándor m. kir. gazdasági lölügyelő.

A gazdasági egyesület tagjai közül ott voltak: báró Solymossy Jenő, Ivády Gábor, Beniczky Elemér, Graell Karoly, Bicsánszky Mihály, továbbá Daróczy Dénes, dr. Fichtakker Jenő, dr. Koncz Lajos es még sokan mások, kiknek nevét feljegyezni nem sikerült.

A bírálö bizottság a kancák két- es a csikók három csoportjában, végül a kisgazdák igásfogatódíjazási csoportjában 296 lehajtott lö es fogat közül 21 oklevelet, 12 tárgydíjat es 30 pénzdíjat, összesen 63 díjat osztott ki.

* Sajtóhibák helyesbbitése: 4-ik oldal I. hasáb alsó sorában „leamaródnak” helyett „lemosódnak” II. hasáb 2-ik sorában „imitált” helyett „irritált” es alulról fölfelé 4-ik sorban „káros” helyett „kóros” szavak a helyesek.

HEVESVÁRMEGYE

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI VÁRMEGYEI LAP

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER. ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGY ÉVRE 12 PENGŐ, FELE ÉVRE 6 PENGŐ, NEGYEDÉVRE 3 PENGŐ

Ünnepi beszéd a Mátra országzászló felavatása alkalmával.

Elmondotta: Dr. Katrics Kálmán.

T. Ünneplő Közönség!

Amikor a most felavatott országzászló talapzatán Önök elé állok úgy érzem — első kötelességünk elküldeni mely hódolattal teljes hűbű üdvözlésünket Eger ősz érsekéhez — aki lehetővé tette, hogy ez a gyönyörű lobogó az ő fővédnöki szárnyai alatt bontakozzék ki. És kötelességünk hazafiúi hálával és szeretettel köszönteni a magyar integritás fáradhatatlan apostolát, Urmánczy Nándor ur öméltóságát, aki eljött közénk, hogy az ő magyar lelkének szétáradó tüzet ránk sugároztassa és az ő testet öltött nagyszerű ideáját, az országzászlót városunkban is felavassa.

Gyöngyös gazdagabb lett egy nagyjelentőségű remekművel, — Gyöngyös város és a gyöngyösi járás hazafias közönsége lelkebe zárhatja azt a hatalmas pronounciamentot, amely — hitem szerint — nem hagyhat nyugtot egyetlen magyarnak addig, amíg ez a zászló árbócélre szökken. Így fölárbóca eresztve felidezi ugyan az ezereves diadalmos csaták emlékeit, a magyar vitézséget és becsületet, de egyben jelképezi a leggyótróbb nemzeti fájdalmat.

Uraim, — különösen pedig ti leventék, Magyarország ifjúsága, akik alig ismeritek ennek a nemzeti fájdalomnak eredőjét, innen a Csorkaország északkeletének zászlaja alól röptésétek át a lelketeket a régi Magyarország északkeletére, hogy immáron másfél évtizednek távlatából hadd égjen bele a ti lelketekbe is a magyar történelem legirtózatosabb, legsötétebb képe.

1919. január 17-ik reggelén, erősen balkánizű hangzavar mellett bevonult, besétált Máramarosziget város határába 300 oláh katona. Elöl csimpolyások, mögöttük rongybockorú bakák, oldalt citromsárgára festett öszvéreken lárvafehérré püderezett tiszték. Ez a diszes társaság felsorakozott a város főterén és a csimpolyások kísérete mellett azt dandolta: leereszkedtek a Kárpátok lejtőin a rumunyasok, szétkergették a magyarokat, elvették a földjeiket, — de meghagytak annyit, amennyi elég marad nekik temetőnek. Ez volt ama nevezes északkeleti oláh hódítás, — így taposott rá az ezereves Magyarország földjére az oláh bockor.

Uraim, ifjú Barátaim! Ha az a világháborús orosz gőzhenger belefojtotta volna a lélegzetet az utolsó magyar bakába, az talán egy nemzet örök halálát jelentette volna, ez a csimpolyás, püderporos és bockoros megtelepedés azonban több mint egy halál, — ez a magyar történelemnek legirtózatosabb szegénye. Azóta „ajjgat a bérc, ajjgat a róna, — ködbe borult a magyar határ”, — csak a féktelen gyűlölet mereszi ránk vérben forgó szemét.

De hát miért a gyűlölet, amely a világ minden népe tája felől a magyarság felé csattogtatja fogát?

Honnan a bosszú féktelensége, amely mindenáron a megsemmisülés felé akarja sodorni ezt a rokontalan népet?

Hát vétkes volt-e Leonidász abban, hogy a vére utolsó cseppjéig védelmezte Termopylét. Bűnössé vált-e Magyarország avval, hogy hivatalos lévén a világháború vérlakodalmára, kiosztott szerepét glóriás vitézséggel és törhetetlen szövetségi hűséggel töltötte be?

Hiszen hol van a szennyes folt azon a zászlón, amelyet 1914-ben kibontottunk? Egy meggyilkolt fejedelmi hitvespár szomorú képe és a szövetségi hűség! Ez volt a jegy, ez volt a jelszó, — azon túl pedig se hatalmi vágy, se verszomj, se fajgyűlölet. Ezzel a tiszta zászlóval indult hadba a régi Magyarország minden népe, ezt hordozta meg egy ellenséges félvilág előtt, ezzel kezében nemesnek, vitéznek, becsülésre méltónak találtatott és ha van még egy szemernyi erkölcs ezen a sáros földtekén, akkor azt a háborús zászlót Magyarországnak ma sem kell megszégyelnie.

És mégis — hiszen Önök nagyon jól tudják — azok a világhírhedt férfiak, akik arra vállalkoztak, hogy Európa népét kivezessék a megisméltódott kőkorszakból, — nem mérlegeltek sem eseményeket, sem ható okokat, sem nemzetekölcsöket, hanem ott Trianonban vérgőzőktől túlfeszített aggyal látványos keresztalálra ítelték Magyarországot. Nagy volt a halálra ítelt, nagy volt a halott, — négy darabra vágták, hogy négy temetőnek férje rájja és a trianoni kriptához odatelepitették megrészegült poroszloikat.

Még most is áll az egekbe ordító halotti tor! Onnan az Alduna hullámaiból, a Kárpátoknak szik-

laredéseiből áthallódik hozzánk a magyar testvéreink keserű zokogása. — mi pedig itt, az országzászló alatt csüggeteg lélekkel várjuk: hogy kél-e már csíraerjesztő szél, amely termővé teszi a magyar ugart? hasadozik-e a Trianon kripteköve? — nyílik-e az út, amelyen eljön a történelmi igazságok európai revelálódása!

Tisztelt Ünneplő Közönség, ifjú Barátaim! Ennek a országzászlónak kőbe merevült 7 kopjájából a honszerző 7 magyar vezér lelke figyelmeztet bennünket, hogy az ő vérükön szerzett magyar földön, Árpád ősi telkén idegenek ülnek; — ez a magyar címer azt hirdeti, hogy a négy folyó és hármias három országát, Szent István birodalmát ellenségek farkasloka tépi; — az árbóchegyén a csillogó szenteséges kereszt a magyar nép krisztusi szenvedéseit jelenti, — de egyúttal azt is hirdeti, hogy a halál után még van feltámadás.

A vármegyei bor és gyümölcskiállítás előkészítő munkálatai.

A bensőséges öröm jóleső érzésével számolhatunk be azon örvendetes körülményről, hogy az őszszel Egerben rendezendő bor és gyümölcskiállítás terve általános elismeréssel és örömmel fogadtatott.

A kiállítás rendezőbizottságának vezérkara a közeli napokban meg fog alakulni, s el fogja készíteni a minden részletre kiterjedő munkatervet, hogy a kiállítás mintaszerű, impozáns legyen.

Már most, a munka kezdetén tudatában az emberi kishitűségnek, kéro szóval fordulunk a ter neköhöz, akiknek érdekeit a kiállítás legelső sorban szolgálja, hogy a saját érdekükben legalább annyit tegyenek meg, mint azok az önzellen férfiak, akik becsületes odaadással kívánják a sikerbe vetett biztos reménnyel az ő ügyüket szolgálni.

A kishitűek, az örökös kételkedők és a „Tamások” álljanak félre, ebben az öldöklő gazdasági háborúban csak egész emberekre van szükségünk, akik tudnak és mernek is a dermedtségből kiemelkedni.

Mindenkinek a lelkét át kell natnia a tettekrekesés és lelkesedés olyan magasokú tüzehez, mint amilyen a mozgalom lelkes vezetőjében, dr. Petro Kálmán országgyűlési képviselőjében él.

Dr. Puky Árpád, a gyöngyösiéki kiálló agilitású polgármestere igen tatálóan mondta, „ennek a kiállításnak nagyszerűen kell sikerülni; legyen ez az alkalom a két testvérváros lelkes ölekezésének a napja, amelyen a vármegye minden része a legodaadóbb ügyszeretettel szintén megjelenjen!”

Az ország és a vármegye közzgazdasági életének kiváló értékei szólnak meg a kiállítás mellett, az IBUSZ vezetősége pedig átérzve az ügy nagy fontosságát, a legnagyobb készséggel tett kijelentést lapunk részére, hogy úgy a bel, valamint a külföld érdeklődőinek felvonultatását a legnagyobb készséggel vállalja.

Polgármester Ur! Fogadja ezt az országzászlót nagy szívének forró szeretetében. Ma még a nemzeti fájdalmat szimbolizálja és igazságért kiált az ég felé, de mi érezzük, Gyöngyösnek és a gyöngyösi jársnak népe tudja, hogy nem messze van az idő, amikor a mátrai szél meglebbenti e zászló háromszínű selymét és lágy suhogását kéklő halmok felett átröpíti a trianoni határokon, ahol felénk hajlítja dús kalászatát a Bánat vetése, megkondulnak a székely harangok és valahol a kassai dóm felett kigyúllad egy bujdosó felhő, — a porladó kurucok visszajáró, kísértő lelke.

Mi érezzük, mi tudjuk, hogy az a kuruc lelek és e zászlóval életrehívott magyar őserő az igazság hatalmával, vagy ha kell, Árpád kardjának villámaival szétüt a trianoni tetemvirrasztók között, magasra szökteni azt a felárbocon lengő zászlót és szikrázó lényvel írja az ámuló Európa homlokára, hogy a régi, nagy Magyarország feltámadott.

Bízó reménnyel közöljük az alábbi nyilatkozatot:

Dr. Hirsch Albert nyilatkozata.

A rendezendő gyümölcs és borkiállítás kérdésében dr. Hirsch Albert szives volt hozzá intézett kérdésünkre az alábbi nyilatkozatot tenni:

„A kiállítás rendezését helyesnek és szükségesnek tartom, mert mindig serkentőleg hat és feltétlenül értékes tanulságokat produkál.

A nemzetközi vásár kiállításában is a külkereskedelmi intézet igen értékes adatok birtokába jutott és már ebből a szempontból nézve is érdemesnek tartom a kiállítás rendezését. Igen fontosnak tartom, a gyümölcskiállítás rendezését is, amelyben sajnos, az ideai fagy miatt sokan nem fognak részt vehetni.”

Kristóffy János jószáigazgató levele szerkesztőnkhez.

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur!

Folyó hó 4-én kelt megüsztelő felhívására válaszulva:

A szőlősgazdák örömmel üdvözlönek minden olyan jó eszmét és lehetőséget, amellyel boraik értékesítését remélhetik s épen ezért azt hiszem, senki sem fog akadni Heves vármegyében, aki az egri borkiállítás megrendezését nem helyeselné.

Össze fogunk valahol jönni és nagy lelkesedéssel el fogjuk határozni az egri borkiállításnak megtartását. Eddig könnyen el fogunk jutni, a folytatás azonban már lassabban fog menni.

A kiállítás nivós és eredményes megrendezéséhez:

először agilis rendezőség,
másodszor nagy számú kiállító,
harmadszor sok látogató és főként sok és jó vevő kell.

A megrendezés körül Eger város és a Gazdasági Egyesület agilitásában feltétlenül megbízunk.

Eger városnak érdekében áll az idegenforgalom emelése, a Gazdasági Egyesületnek pedig kötelessége a vármegye szőlősgazdái érdekeinek előmozdítása. Az első pontnál tehát nincs hiba.

A kiállítók megszerzése már nehezen fog menni. A kiállítás a termelőnek pénzbe kerül s ha azt akarjuk, hogy kiállításunk tetszetős legyen, az sok pénzbe kerül. A kiadásoktól pedig ma mindenki tartózkodik s így valószínűleg takarékosági szempontokból nagyon sokan akarnak majd elmaradni, már pedig ha hevesmegyei kiállítást rendezünk, azon ott kell lenni minden termelőnek, és annak a kiállításnak eredményesnek, nagyoknak, szépnek kell lenni és emlékeztetnek kell maradni. A kiállítók megszerzése tehát nagyon fontos feladat, ez tulajdonképpen a kiinduló pont.

A kiállításnak látogató közönséget egy vasárnapra könnyű lesz szerezni a rendezőségnek, úgy, hogy egy filléres gyors áraban a belépti díj is bent foglaltatik, csak az ellátásról és rendfenntartásról kell gondoskodni.

Hátra van most a legfontosabb: tudunk-e a kiállításnak vevő közönséget is biztosítani?

A termelők természetesen — és azt nem lehet nekik rossz néven venni, hogy a kiállítást nem mulatságnak nézik — azon reményben állítanak ki, hogy a kiállítás révén valamit el is tudnak adni és pénzhez juthatnak. Kérdés vajjon meg tudjuk-e mozditani vásárlásra is a külföldi vevőket? Sajnos a külföldi szállítási, vám és valuta nehézségekkel súlyosított gazdasági viszonyok miatt külföldi vevőkre biztosan nem számíthatunk, marad tehát a belföldi fogyasztásra való eladás lehetősége . . . De nem folytatom. Súlyos problémák ezek s ha némi reményt biztatóan sikerül ezeket megoldani a rendezőségnek, úgy örömmel üdvözölhetjük az egri borkiállítás gondolatát.

Maradtam Főszerkesztő Urnak kiváló tisztelettel
kész híve:

Kristóffy János

Meyer Béla dékán-kanonok nyilatkozata.

Meyer Béla dékán-kanonok nagy megértéssel fogadta a bornap tervét s a következőket mondta: „Az egri ember a borok kezelésére nem fordít olyan gondot, amilyent a kereskedelem, illetve a fogyasztók megkívánnak. Pedig az egri bor megérdemelné, hogy minőségének megfelelően jó kezelésben részesüljön. A borkiállítás nyomán megindul egy egészséges verseny, amely a kisgazdákat is arra fogja készíteni, hogy a kommerszborokat is olyan nívón hozzák forgalomba, amilyen az igényeket kielégíti. Ebben a tekintetben hiányokat pótol a kiállítás és itt mutatkozik majd meg első gyakorlati jelentősége. Egyébként minden tekintetben hasznos és támogatásra méltó a terv.

Hevesmegyei bort és gyümölcsöt

követeljen mindenütt!

A Mavart igazgatóság figyelmébe.

Több jogos panasz érkezett hozzánk, hogy Hatvanban is, és más megállóhelyeken is, az utasok csak akkor tudják meg, hogy nincs üres hely a Mavarton, amelyre várnak, mikor a kocsik már megérkeznek, és időközben a vonatot és esetleg egyéb szállító eszközt is elmulasztották. Mindenesetre a Mavart igazgatóságának kötelessége gondoskodni arról, hogy az utasok megfelelő időben leadott telefonértesítéssel tudomást szerezhessenek az egyes felszállóhelyeken arról, hogy az érkező Mavarton nincs hely, hogy u azásukat más módon biztosítsák, hiszen nagyon könnyen megtörténhetik, hogy az utasnak terminushoz kötött pontos megjelenési kötelezettsége van, amely nem lehet függővé téve attól, hogy a Mavarton van-e hely, vagy nincs!

Meggyőződésünk, hogy a Mavart igazgatósága méltányolva felszólalásunk jogosságát, az ügyet a közönség kívánsága szerint fogja elintézni!

Bell Miklós előadása Egerben. Az ingatlan fedezetű pénzrendszer híveinek táborából alakult Nemzeti Reformpárt vezetője Bell Miklós v. országgyűlési képviselő nagyszámú hallgatóság előtt július 2-án előadást tartott Egerben „Mitől függ államunk életképessége” címmel. Bevezetőt Pálosi Ervin dr. jogakadémiai tanár mondott, majd Bell Miklós előbb a magán- és államháztartás viszonyáról, s az ingatlan fedezeti pénzrendszer bevezetésének jelentőségéről tartott érdekes előadást.

Esküvő. Eger város egész társadalmának melegen együttérzése kíséretében vezette oltárhoz július 12-én az egri főszékesegyházban dr. Magnin Eke vármegyei aljegyző, főispáni titkár Tóbiás Ilikét, Tóbiás József műszaki főtanácsos leányát. Az ünnepélyes szertartás előtt Magnin Adorján gyöngyösi esperes plébános, a vőlegénynek bátyja szentmisét mutatott be a gazdagon díszített főoltárnál. Ugyancsak ő végezte a házasságkötést is és intézett magasszárnyalású szavakat az ifjú párhoz. A vőlegény részéről Magnin Alfréd főjegyző, a menyasszonyról Pfannenwald Mátyás kórházi főorvos volt a tanú. A polgári házasságkötés kedden délután történt meg Braun Károly h. polgármester, anyakör vezetője előtt. Itt Magnin Alfréd főjegyző és Tóbiás Károly Beszkárt igazgató voltak a tanúk. Az esküvő után tömegesen keresték fel szerencsekívánataikkal az új házaspárt.

A hét végén közös-strand van Egerben. A múlt számunkban téves információ alapján azt írtuk, hogy az egri városi fürdőüzemek újjáalakított igazgatóságának határozata megszüntette a közös strandot Egerben. Mivel a hír tartalma alkalmas lehet arra, hogy az új vállalkozás rentabilitását csökkentse, közöljük, hogy az igazgatóság határozata szerint a hatalmas méretekben átalakított „Városi uszodában” minden ünnep- és vasárnap s az ezt megelőző napon is megengedett a közös fürdés. Azonkívül olyan alkalmakkor, amikor nagyobb idegen kiránduló csoport érkezik, ezek részére a közös fürdést hétköznap is engedélyezték. Annak idején a Hevesvármegye volt az, amely a békés középúton keresett e téren megoldást s a hétfégi közös fürdés bevezetésének tervét vetette fel, mint alkalmas megszüntetését annak a harcnak, amely Eger város társadalmát az amúgy is nehéz időkben élesen szembeállította. Ilyen értelmű döntés állította helyre a békét.

Hozzászólás a „Mátra kulcsa” című cikkhez.

Írta: dr. Illinyi László.

Engedje meg nekem a Hevesvármegye legutóbbi számában megjelent fenti cikk őszintén tisztelt és nagyrabecsült írója, hogy a bizonyára sokak által nagy érdeklődéssel olvasott cikkében foglaltakra szerény észrevételeimet e lap hasábjain megtehessem, amire már csak azért sem tartom magam illetéktelennek, mert — ha nem csalódom — kitüntetett azzal, hogy a Mátra-kérdéssel kapcsolatban „Pásztó jövője” cím alatt megírt cikkemet nemcsak hogy elolvasásra méltatta, de — sajnos — azzal egyet nem értvén, jórészen e cikkem nyomán támadt ellenvéleményének óhajtott kifejezést adni, így tehát a hozzászólás joga, úgy érzem engem is megillet.

Talán kissé le kellett volna, hogy „hütsön” ez a cikk, de igaz Mátra-barátnak vallván magam, inkább örömmel kell azt fogadnom, mert úgy látszik a Mátra-kérdés immáron bevonult a sajtóba, amely szintén egyik hathatós eszköze lesz annak, hogy a Mátra „vármegyénk életében egyre jobban szerephez, érvényre jusson”, „divatba” jöjjön és hovatovább ország-szerte is ráterelődjék az érdeklődés, mielőtt végleges alakot nyerne, ez is átmenjen a közvélemény kohójának tisztító tűzén.

De más okból is szükségét látom annak, hogy Pásztó szemszögéből nézve újból visszatérjek a Mátra-kérdésre, mert a két cikk netán felületes szembeállítására könnyen arra a téves és káros felfogásra vezethet, mintha Gyöngyös és Pásztó e kérdésben szembe kerülhetnének egymással, vagy hogy ez utóbbi felbuzdulván a gyöngyösi sikereken a későn ébredők mohó sietségével és irigységével vetné magát bele egy komolytalan és már az egyenlőtlen erőviszonyok miatt is biztos kudarcha fuló versengésbe, hogy a Mátrát, vagy inkább a Mátra fellendítése érdekében megindított nagyszerű lelkes és áldozatos munkáért járó megérdemelt elismerést Gyöngyöstől elhódítsa.

Ehhez mi pásztóiak kicsinyek, ezidőszert sajnos igen szegények és higgyék el nekünk amellett szerények is vagyunk. Mi is csak lelkesedni tudunk azért az úttörő munkáért, ami Gyöngyösről a Mátra érdekében kiindult és máris oly jelentős alkotásokat eredményezett, de a további építő munkában egyelőre legalább is a mi szerény viszonyainkhoz mérten s amint azt a körülmények majd lehetővé teszik — mi is be akarunk kapcsolódni, remélvén, hogy a „Mátráról alászálló szebb és jobb jövőből” Pásztónak is jut valami. És tesszük ezt azzal a megnyugtató tudattal, hogy a Mátrát nem kell senkitől elhódítanunk, mert hála Istennek jó darab jutott nekünk is belőle és hozzá még igen szép és talán legváltozatosabb részéből. A természeti szépségekben bővelkedő nyugati Mátrának itt van a kapuja, de amíg azon át út hiányában nincs közlekedés, legfeljebb csak szép terveket szövögethetünk, de vajmi keveset tehetünk. Vajjon út nélkül szó lehetett volna-e egyáltalában a gyöngyösi Mátra fejlesztéséről? Hogy ez mennyire visszavetett bennünket, talán megemlíthetem, hogy az országban ma egyedülálló magaslati fekvésű hutáinkban való nyaralás iránt évről-évre fokozódó érdeklődés nyilvánul meg, de sajnos túlnyomó részben visszariadnak a közlekedés elmaradottsága és kényelmetlensége miatt és nem arra kell-e gondolnunk, hogy ha jó utunk volna, mily könnyen megteremthetnénk ott a szerényebb igényű középosztály számára a falusi nyaralás feltételeit. De nincs messze az az idő, amikor az illetékes tényezők jó-

akarata és megértése az útépités szép tervét valóra váltja.

A nyugati Mátrát még kevesen ismerik és ez a magyarázata annak, hogy az új mátrai út jelentőségét még mindig nem ismerik fel kellőképpen, de aki ide téved és bejárja ezt a gyönyörű vidéket — legyen az turista vagy nyaraló, nézze a dolgot közgazdasági szempontból vagy a nemzetgazdász szemüvegén — egyszerre lelkes hívévé szorgodik az útépitésnek. Ezért csak azt tudom kérni mindenkitől, aki a Mátra-kérdéssel foglalkozni kíván, előbb keresse fel és járja be ezt az Istenáldotta vidéket és az itt látottak után alkosson magának véleményt a dolgokról. — De ez út szükségességéről egy jó Mátra térkép tanulmányozása is meggyőzték mindenkit.

Egyébként Pásztónak a Mátra-kérdésbe való bekapcsolódására nem az újonnan épülő hutai út adott impulzust, hanem éppen fordítva áll a dolog, az út kiépítésének gondolatát — eltekintve az immáron 2000 lelket számláló huták bekapcsolásában rejülő helyi érdektől — annak a parancsoló szükségességnek felismerése vetette fel és ériette meg, hogy a — sajnos trianoni megcsönkítottságunknál fogva — nemcsak turisztikailag, de gazdaságilag is új életre kelt Mátra — amelyről a „Mátra kulcsa” cikkírója oly lelkesen ismeri el, hogy „vármegyénknek mindenféle szempontból elvitathatatlan legnagyobb tőkéje, kincse, kiaknázzhatatlan aranybányája” — kiemeltessék a mai elszigeteltségéből, hozzáférhetővé tétessék, hogy a hegységet hossziban átszelő közforgalmu út által egy új lüktető löveget kapjon. Természetes, hogy Pásztó, amely a megváltozott viszonyok következtében jelentőségéből veszített, alkalmazkozáván az új helyzethez, szintén igyekszik az azóta többféle vonatkozásban is mind jelentősebbi váló Mátra felé keresni élelehetőségeit. Hogy az útépités terve nem újkeletű és hogy a háborús évek lezajlása után a gazdasági, közlekedési és forgalmi viszonyok új alakulása nyomán rögtön felszínre vetődött, annak igazolására szabad legyen hivatkoznom arra, hogy dr. Kékessy Dezső járási főszolgabíró úr — felismervén Pásztónak és vidékének az út kiépítéséhez fűződő elsőrangú érdekeit — eziránt már közel egy évtizeddel ezelőtt megtette a kezdeményező lépéseket. És hogy ezt a jó tanácsot Pásztó is mennyire magáévá tudta tenni, érdemes lesz itt idézni a képviselőtestületnek erre vonatkozó határozatából:

„Ezen út Pásztót és vidékét a Mátrának, mint ősrégi akadálynak elhárításával egyben a vármegyével és annak székvárosával hozza az autóforgalom fejlődésével mind előnyösebbé váló összeköttetésbe. Amellett a vármegye területének majdnem 1/3-át tevő Mátrának eddig elhagyatott, csak turisták által járt részeiben nemcsak turisztikai és autóforgalmi, de nemzetgazdasági szempontból is értékes élelehetőségeket és új munkaalkalmakat terem, mert ez az út a 900 méter magasságig vezethető, északra a Magastátra csúcsaiban, délre a Budai hegyek és Nagyalföld szépségeiben gyönyörködhető, az országnak egyik leglátogatottabb turista és autótúraútja lesz. És nem légvárak festése azon feltevés, hogy ezen új útvonal megépítése majd a Mátra életében nemcsak a sport, hanem a tudományos geológiai kutatás megindítása, a nemzetgazdaságilag fontos anyagok, természeti kincsek feltárása terén is új korszakot jelent.

De ezen új ut a Bükkhegységen már átvezetett túraútnak is méltó ikertestvére lesz, nem engedve át annak az elsőszülöttség előnyeit, mert a Mátra Budapesthez majdnem fele úttal közelebb esik, ami vármegyei vonatkozásban is nagy előny, mert a Mátrán és Bükkön átvonuló két útnak forgalmi központja Eger városa lesz."

Meggyőződéseim szerint a Mátra életében csak a tervezett Pásztó-galya--mátraházai út indíthatja meg az egészséges vérkeringést és az új út a Kékeskörnyék forgalmát nem hogy csökkentené, de még igen előnyösen fokozni volna alkalmas, amellett, hogy a pásztói hegyvidéket is egy csapásra fellelendítené. Ebben tehát nincs és nem is lehet érdekellentét Gyöngyös és Pásztó között.

Ami pedig végül azt a jóakarátú tanácsot illeti, hogy Pásztó a bányászatban keresse jövőjét, hát azt igazán szívesen megfogadná, ha tudná, hogy mire és hol bányásszon? A pásztói „kínés keresők” ideje lejárt... Legelőbb is egy előrs. Akkor kövessük inkább a Mátra kiváló geológus szakértőjének Noszky Jenőnek útmutatását („A Mátra geomorfológiai viszonyai”) és ne fűzzünk vérmes reményeket ahhoz, amit a föld mélye rejt get, hanem inkább a föld felszínén szép erdőségeinkben, a mezőgazdaságban és a gyümölcstermelésben keressük jövőnket és boldogulásunkat.

Palócországban . . .

Írta: Balogh István.

Külön kis ország a megcsönkített hazában. Külön kis világ a mai hajszolt életű és előre még sem jutó világunkban. A palócok országa.

Minden más ott. Már ha arrafelé indulunk, már akkor érezzük, hogy visszamegyünk valahová. Hogy hová? Istenem, Eszen schasem jártunk ta ön azelőtt ott és mégis minden olyan ismerősnek tűnik, olyan megnyugtatónak, olyan barátságosan kedvesnek. Semmi nagyszabásút nem várunk és mégis olyan furcsa, jó érzések fognak el, amint közeledünk hozzá.

Elhagyunk mi lassan odafelé menet mindent. Elmarad Kálban a gyors, barátságosan pöfögő, ringójárású kis vonat gurul velünk tovább. Az utasok is változnak. Állomásról állomásra utazgatnak. Fel meg le. Az állomásokon mindég várják őket, az ujonnan felszállókat meg kikísérik. Erre úgy látszik, még fáj az embereknek, ha valaki elmegy közülük, örülnek ha valaki megérkezik hozzájuk.

A kis vonat észrevétlen bevisz a nagy hegyek közé. A nagy hegyek mögé bújik, erdők alján gurul tova, nagyokat süvit a sorompóknál, réteket kaszáló legények, szénát gyűjtő leányok integetnek a vonat után. A levegő más, a távlatok mások, itt-ott váromok, másútt barátságos falvak, csúcsos templomtornyok, erdők alján, völgyek mélyén kis tanyák... Mint a régi nagy hazában.

Mintha haza mennénk. Oda, ahová most nem mehetünk haza. Ki a felvidékre, ki Erdélyországba. Azért olyan ismerős minden. És az állomásokon kocsik várnak, fényes szőrű jól ápolat keménykötésű lovacskákkal. Nem autók. Elmaradt a gyors, elmaradtak az autók, elmarad minden ami 1933. Mintha 1914. lenne. Mintha visszamentünk volna oda, ahonnan akkor elindultunk. Nyugalom, béke, csend. Csendes, jóképű emberek, vidám asszonyok, leányok. Farkcsóváló kuvaszok, kerítésen kuksoló macskák. El-

marad aztán a vonat is. Az se mer bemenni Palócországba. Csak a szélén kerülgeti. De be nem mer menni. Sem innen, sem a tulsó oldaláról, Eger felől. Meg a harmadik oldalról, Ózdról se. Mind csak odáig megy, de be nem.

Azt mondják, rettentő gazdasági kára ez Palócországnak. Hogy nincs benne vasút. Mink úgy éreztük, hogy nem kára. Nem érte úgy a baj, a nyomorúság, nem hozta helybe a gondot, a veszedelmet a gőz ereje. Nem kormozta be spekulációival a masinák füstje. Ugy van ott talán minden, mint ahogy mink szeretnénk, ha nálunk is lenne...

Csavargós keskeny erdei utakon gurul a kocsi. Itt-ott fuvarosok jönnek szembe fával rakott hosszú kocsikkal, imitt-amott egy-egy gyalogos bandúkol hegynek fel, völgynek le. A falukban népviselet, szaladó gyerkőcök, kocsit rohanva ugató kutvák. Egy ilyen falu talán akkora sincs, mint az alföldi vidéken egy nagyobb uradalmi major. De falu. Sok száz éves település. Némelyik falu olyan, mintha egy nagy család lenne. Még a nevük is egy. Ragadvány névvel különbözteti meg egymást a sok azonos nevű család. A ragadványnév aztán lassan hivatalossá is lesz, mert a jegyző úr másképp talán boldogulni se tudna.

A faluk mellett szántóföldek. Kicsik, nem nagy táblák. Van itt minden, nem mennek a szomszédba érte. Ellátják magukat annyival, amennyire szükségük van. De többet aztán alig tudnak termelni. Ők a fából, a marhából tudnak csak pénzt csinálni. És milyen kevés kell nekik! Már mint a pénzből. Nem költenek. A földeikben alig van valami olyan, ami csak kicsit is fényűzésnek lenne nevezhető. Só, szappan, kocsikerécs, petrol, cérna, tű, gomb, meg ilyesféle a fő cikkekk. A rőlösnél minden faluban más színű és mintájú o'csó kelmék, fejkendők, vállkendők. A cipőket a csizmadia csinálja, a leányok, asszonyok harisnyája pamukból van (itt nem pamutot mordanak). Nincs itt selyemharisnya meg körömcipő.

— O —

Különben nagy események napján jártunk ott. A vármegyei gazdasági egyesület lódíjazást tartott Pétervásáran. Váraszón meg búcsú volt. Mindent összevéve meg Péter Pál napja is volt. Mindenkinek hozott ez a nap valami jót. Az öregeknek ünnepi pihenést, a fiataloknak néznievalót, versenyt, mulatságot, a gyermekeknek mézeskalácsot, árpacukrot.

Palócország nem nagy. A fővárosa se nagy. Kedves, nagy falu, köröskörül hegyekkel, távolabb erdőkkel. A temploma szépen fenn egy dombon, alatta árnyas, nagy parkban a földesúr kastélya. Nincsenek formából kiugrott új középületek, rendes, simafalú sokablakos hosszú udvarházban vannak a hivatalok. Sok öreg fa, még több fiatal; üde pázsitú gyakorlótér a leventéknek benn a falu közepén, semmi zsúfoltság, rendes, tiszta utcák, csinnal meszelt házak, festett kerítések. Szép nagyocská falu, nem akar városnak látszani. Pedig minden van itt, ami egy járási székhelyen kell: fősolgabíróság, járásbíróság, adóhivatal, csendőrség, orvosok, gazdasági felügyelőség, jó tűzoltóság, nagy gőzmalom, villanyvilágítás, ménállomás, meg ki tudja még mi minden. 26 falu fővárosa ez a hely. Első közöttük, de nem akar felettük lenni.

A lódíjazás rengeteg embert hozott össze ebből a 26 faluból. 296 lovat vezettek fel a díjkiosztó bizottság elé. Borzasztó sok ló ez. Hevesvármegye országos hírvéltényező bizottsági elnöke szemé-

lyesen jött el Poroszlóról korát nem tekintve megnézni, hogy áll a lovak dolga Palóccországban. Ott volt a gazdasági egyesület elnöke, maga is hóhérhajú daliás öregúr, a földművelésügyi miniszter megbízásából egy méneskari őrnagy, akit még huszárkapitány korában úgy mellékesen tizenkétszer jártak át az orosz meg olasz golyók és most mégis lóháton járja a kerületét, ahol az időből futja. A vármegye díjait maga az alispán hozta el a kiosztásra, pedig de sok más helyre is hívták ezen a napon. Voltak ott még sokan mások, akiknek senki sem parancsolta, hogy ott legyenek, mégis eljöttek. Hát bizony, szeretik ezt a Palóccországot. Nem sajnálják érte a fáradságot, meg a költséget, hogy ha csak egy napra is egy évben, de mégis lássák.

Hogy a lovakkal hogy volt? Bizony majdnem úgy, hogy szebbet, jobbat, többet találtak ott, mint amennyire számítottak. Új hazája lett palóccország a lipicai lovaknak. A régi logarasi ménes ivadékaik itt szeretik meg az új hazát. Itt barátkoznak meg a Mátra köveivel, a Mátra ragadós agyagjával. Szépek és fiatalok. Finom lábuk, ívelt nyakuk, utolérhetetlen szép szürke színük, okos nézésük, játékos kedvüknek párját kell keresni. Meg is van elégedve a bíráló bizottság. Osztja a díjakat, alig lehet számlálni. Ugy csinálják ezt, hogy járattják körbe a lovakat és ami gyengébb, azt kiküldik a karikából. Bizony sokáig járatták őket. Először a fias kancákat, aztán a négyéveseket, aztán a fiatalabbakat, le egészen egy éves csikókig. Nehéz itt bírálni. Alig-alig tudnak egyet-egyet kiküldeni. De mégis csak muszáj, hiszen mindet díjazni nem lehet. Hát lassan-lassan apadnak a karikába járók. Mikor leapadt a számuk, sorba állítják a megmaradottakat, jön a szigorúbb vizsgálat. Mi volt az apja, az anyja honnan való; megszalajtatják a lovakat, vizsgálják a lábukat, a testalkatot, arányokat. Nagy és hosszú munka ez Délelőtt tíztől bajlódnak vele déli egy óráig. Három óra hosszat a tűző, forró napon, a pászta esőben és még hátra van az igazfogat díjazás is. Az is beletart felőrába. Ezekből is alig lehet választani. Végül elkészülnek ezzel is félkettőre.

Ki látott már ilyet? Egy csónó komoly, idős úr, akinek van magának is tennivalója elég, aki egész héten járt törvényhozói, meg más közügyekben a más dolga után, a maga gazdaságával nem is ért rá törődni, ahelyett hogy megpihenne az ünnepen, nekilődül és elmegy Palóccországba lovat vizitálni, díjakat szed össze a palóccnak, magyaráz, izzad, küszködik a tömeggel, tanít oktat, sodortatja magát a néppel ide oda, lovak között mászkál, rontja a torkát és boldog és örvend és biztatja a palóccot, hogy csak így tovább!

Bizony, érdemes ezen elgondolkozni. Hogy ezek az urak így tesznek. Senki nem parancsol nekik, semmi érdekük, személyes közvetett vagy közvetlen hasznuk nincs benne. Nem is magukat ünnepeztetik, nem is a népnek gyujtanak talmi örömtüzeket. Nem, ők csak meg akarják dicsérni azt, aki a lovak körül jól sáfárkodott. Most a palóccok voltak soron, bebizonyították, hogy szeretik a lovat. Jó a lovuk. Mint minden lószerező magyar gazdáé.

Mert a palócc is előbb magyar, azután palócc.

Látja, látja megint elfelejtette az előfizetési díjat beküldeni. Sietve hozza helyre a hibát.

A „Hevesvármegyét“ ne csak olvassa, hanem fizessen is elő reá!

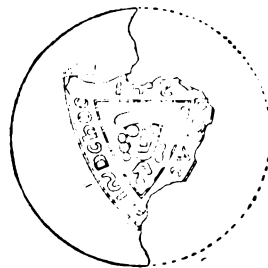
Hatvan mezőváros pecsétjei.

(Részlet egy készülő könyvből.)

Írta: Schütz Béla.

Hatvan jelenleg ismert legrégebb pecsétje az egri káptalan megánlevéltárában (Nro 23. D. 3. F. 1. folyószám 1.) található, ahol az, a hozzátartozó oklevél fekszik, selyemsodratán függ. Az oklevél, 1452 október 21-én kelt, rövid tartalma az, hogy Wracz István és Chepó Mátyás, Hatvan mezőváros bírái, az egri káptalannal egyezséget kötnek a káptalannak járó bortized mikénti szedése ügyében.

A pecsét fészkes alakú, 10 mm. széles, halványsárga, a betűk sötétebb sárga viaszba nyomták a tulajdonképeni pecsétet mely 22 mm. átmérőjű, kerekített, háromszögletű középkori cimerepaizs, ennek szélén 4 mm. széles keret van a legenda (leírás) számára.

Ha a cimerepaizs háromszögletű alakját, továbbá

a legenda kezdetét jelző kereszt elhelyezését, a betűk régi majuscula alakját nézzük és azokat összehasonlítjuk az 1238, 1278 és 1311 évekből ismeretes Patafi Péter, továbbá a Csák nemzetségbeli Péter nádor és István nádor pecsétjével, illetve cimerepaizsával (I. Bárczay Oszkár: A heraldika kezikönyve, Budapest 1897. 2, 344 és 526 lap), szembeéltő, hogy a mi pecsétünk a külsőségeiben feltűnően hasonlít ezekhez; erre támaszkodva pecsétünk keletkezési korát az 1300 év körüli időre tehetjük.

Ismeretes, hogy I. Károly, de főleg Nagy Lajos (1342—1382) királyunk alatt Magyarországon is virágzott a lovagkor, a pecsétek és cimerek használatának kora, tehát nem lehetetlen, sőt valószínű, hogy Hatvan akkor, a királytól kapta a pecsét használatának jogát és talán azzal együtt az „oppidum” (kiváltságos mezőváros) jellegét, bár a feljegyzések csak 1406-ban említik Hatvant oppidum jelzővel. Megérősíti e feltevést Varju Elemér muzeumi igazgató véleménye, mely szerint a pecsét a XIV-ik század elejéről való.

Ebben a korban (XIV. sz.) nem használtak gyakran pecsétet, mégis az 1452-ben kelt levél pecsétjén a betűk és az arc rajza elmosódott, ez tehát a pecsét kopottságát, már hosszú időn át való használatát jelenti, azt, hogy a pecsét már 1452-ben is régi, használt lehetett; e mellett szól a majuscula betűk régies alakja is.

Sajnos, a pecsét betűinek egy része hiányzik, úgy, hogy a hozzátartozó oklevél nélkül nehéz lenne tartalmát és értelmét kibetűzni; a legjobban olvasható rész a bal közepén levő „DEHOC” betűk, melyek az elől idézett oklevél szövege szerint és egész bizonyosan „DE HOTHUON”-ot (Hatvan-t) jelentik. Megérthető még az írás kezdetét jelentő kereszt után (a cimerepaizs felső sorában a közepén) következő fordított „S” betű, mely nyilvánvalóan „Sigillumot” (pecsét) jelent; a többi részből a jobb felső sarokban UM AC betűk olvashatók, a bal alsó sarokban CI S betűk. A körirat összefüggően, Varju Elemer muzeumi igazgató megállapítása szerint (a zárjelen levő betűk letördeltek, hiányosak) a következő: SC[IV]IUM AC J[UD]ICI[UM] DE HOTHUON], vagyis Sigillum Civium ac Judicis, de Hothuon; ma-

gyarul: a hatvani polgárok és bírák pecsétje. (A rajzon levő betűk kevésbé sikerültek, nem mutatják teljesen a majuscula típusát.)

Bizonyos, hogy az oklevél és a pecsét valódi, ezt mutatja az oklevél külső alakja, betűi, a szövegnek, illetőleg a kifejezéseknek korszerűsége, valamint az oklevél azon kitétele, hogy: „ezen dolog örök emlékezetül adjuk jelen levelünket a használni szokott pecsétünkkel megerősítve.”

A cimpaizs közepén korai gót modorú göndörfürtös fej látszik, ezen glóriához hasonló körrész van, könnyen lehetséges, hogy a képmás angyalt, vagy szentet ábrázol, s miután Hatvanban már az Árpádok alatt állt a Szent Mária Magdolnáról nevezett plébániatemplom (amiről más helyen beszélünk), nincs kizárva, hogy a fej ezt a szentet ábrázolja, de az is lehetséges, hogy Szent Margitról van szó, akiről a Hatvanban 1210 körül letelepedett premontrai rend káptalanját nevezték. Nem találjuk nyomát, hogy a község kitől kapta a pecsét használatának jogát, lehet, hogy I. Károly, vagy Nagy Lajos király adta, de az is lehetséges, hogy a pecsét összefüggésbe hozható a Nagyhatvani család címerével; u. i. ez a család volt a mezőváros földesura a középkorban. (A család címerét jelenleg még nem ismerjük.)

A pecsétnek — tudunkkal — csak ez az egy példánya ismeretes.

Megjegyzendő, hogy dr. Iványi Béla szegedi egyetemi professzor, aki 1918-ban az egri káptalan magánlevéltárával foglalkozott, az oklevelet ismeri, kézigye rajta van.

1152 után semmit sem hallunk Hatvan pecsétjéről, nemsokára ráborul mezővárosunkra a török megszállás leple. De alig úzik ki a törököket 1687-ben, már a következő évben, 1688-ban, Hatvannak újabb, vésett pecsétjével találkozunk, ez azonban az elől leírt régítől — mely valószínűleg feledésbe ment — teljesen különbözik.

1688

Ezt a pecsétet egy-egy 1705 és 1706-ban keltezett levél zárójáról ismerjük, a két levél az egri káptalan magánlevéltárában (Nro 23. D. 3. F. 1.) 10 és 11 folyószám alatt található mint ostyapecsét. A leveleket a „Hatvani Vitézlő Rendek” (Rákóczi katonái) és a „Hatvani lakosok” irták az egri káptalanhoz egyházi tized ügyében.

Ez Hatvannak a török hódoltság utáni idők első ismert pecsétje, kerek, 25 mm. átmérőjű, körirata: „Sigillum Hatvaniense. Ano. 1688.” Leírása a következő: Az egyfarkú, első lábai között jogart tartó, heraldikailag jobbfelé ágaskodó oroszlán címerpaizsba van zárva, fején korona, melyből kettős kereszt nő, a címerpaizs körül u. n. foszlányok. Az oroszlán rajza a címer többi részéhez képest primitív, ami annak tulajdonítható, hogy a vésőmester a pecsétet valószínűleg oly címerrel rajzolta le, amelyiken az oroszlán szintén primitív kivitelű volt, a pecsét u. i. feltűnően hasonlít nemesi címerhez.

Később nem találkozunk sem ezzel, sem más pecséttel, csak 1774-ben tűnik fel ehhez hasonló, de már variált alakú pecsét négy változatban, 1786-ig, kb. 20 esetben. (Ekml. N. 23. D. 3. F. 1. és F. 2. számok alatt és a Hatvanra vonatkozó bortized kimutatásokon.)

1774

A hevesvármegyei ügyvédek gyűlése.

Az egri ügyvédi kamara tagjai folyó hó 8-án dr. Petro Kálmán elnök országgyűlési képviselő elnöklele alatt tartották gyűlésüket Gyöngyösön, a Hungária szálló nagytermében.

Dr. Petro Kálmán elnök megnyitó beszédében lelkes szavakkal köszöntötte a kamara megjelent tagjait, az egri kir. törvényszék elnökének képviselője megjelent dr. Cserba Béla gyöngyösi járásbíró elnököt, majd mélyenszántó beszédben mutatott rá a súlyos gazdasági helyzetre, amelynek egyenes függvénye az ügyvédi kar hihetetlenül nehéz állapota.

A világháború rengeteg könnyet termelt — mondta. — a gazdasági háború még többet. A háborúban elesett, az életüket vesztett legjobbainkat meggyászoltuk, s az élet ment tovább, ma a gazdasági háborúban egész gazdasági ágak mennek tönkre, s ha van áldozat, akkor az ügyvédi kar az, amelynek ereje a gazdasági erőkből táplálkozik. Nehéz a kibontakozás útját látni, — megtalálni. Látunk gazdasági jelenségeket és építőmestereket, akik a szférákban járnak, látunk gazdasági berendezéseket, amelyeket kikezdett az élet, a tőke és a munka eredője közé odaékelődött a gép, amely gyártja a munkanélkülieket. Csodálkozással látjuk, hogy miként csökken a munka értéke, és miként emelkedik az ipari termékek ára. A gazdasági életben mintha törvényszerűség volna a bibliai hét bő és hét szűk esztendő megismétlődése, kérdés, hogy most hol állunk, — nem mélyülnek-e még most is a bajok?

Különböző tervek merültek fel az illetékeseknél, a magyar ügyvédi kar súlyos helyzetének enyhítésére. Vigyáznunk kell ezekre a gyógyszerekre, nekünk minden erőnkkel meg kell óvni az ügyvédi kamarák választmányának függetlenségét, és minden illeték-telen befolyástól való mentességét.

Az ügyvédi kar érdekében a nagy építőmunkát én már az első éves jogásznál kezdeném, annak tudása gyarapítására, kötelező gyakorlatát kívánám a jelölteknek, nagyobb jogot adnék az ügyvédi kar választmányának, s a nyugdíjas tisztviselők elől bezárnám a kaput!

Bármit hozzon is az élet, a nyomorúságában is fenkölt történelmi hivatást betöltő ügyvédi kar a rendet és a konszolidációt fogja támogatni!

A megjelentek meleg ovációja kísérte az elnöki megnyitót, melynek elhangzása után dr. Cserba Béla bíró elnök állott fel, aki üdvözlő beszédében reámutatott arra, hogy nem a kötelesség hívta a gyűlésbe, hanem a belső átérzés, a megértés, a szeretet és ragaszkodás. A törvényszéki elnök, a maga és bírótársai nevében őszinte, meleg szeretettel köszöntötte az ügyvédi kar megjelent tagjait, hangoztatván, hogy az egész működése alatt módjában állott az ügyvédek jóban-rosszban megismerni és kiváló tulajdonságaikért értékelni.

Az ügyvédi kar mélységes fájdalma és sértett önérzete szólalt meg dr. Somogyi István hatalmas erejű felszólalásában. „Két kézzel szórta bele a magyar életbe a magyar ügyvédi kar a maga kincseit, s most szomorú, hogy arra kényszerült, hogy védeni kell magát. Ki akarnak bennünket szorítani a magyar sorsközösségből, egy tervszerű hadjárat indult meg az ügyvédség ellen, hogy lejárassa, diszkreditálja azt. Nincs szükségünk védekezésre, nem vagyunk mi alábbvalók semminemű társadalmi rétegnél. — Azal vádolnak bennünket, hogy ennek a kornak váma-

szedői vagyunk, holott mindenünket feláldoztuk minden időben ingyen a köznek!

Büszkén mutatunk ma is rá a magyar ügyvédi kar puritán nagy alakjára, Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszterre, aki oly szegényen halt meg, hogy össze kellett szedni részére a temetési költséget, pedig hatalmas vagyont gyűjthetett volna, de benne élt az igazi ügyvédi tisztesség.

Mi nem mutogatjuk a sebeinket, a nemzeti érdekeknek feláldozhatnak bennünket, de nem engedjük magunkat eltáborítani, mi kimondjuk a vélemlényünket és nem vagyunk hajlandók eltűnni, hogy páriák legyünk! Ha a magyar közéletnek arra van szüksége, hogy a mi szerény életünket letegyük, — jó — de nem azzal a gondolattal, hogy bűnösök vagyunk!"

Dr. Erlach Sándor az ügyvédi kamara titkára tartotta meg ezután előadását, a 80-as évek kiváló, nagytudású és sokoldalú alakjáról, Bodor József gyöngyösi ügyvédéről, akit már 32 éves korában a Petőfi Társaság is tagjává választott. Szinte jólesett a ma nyomorúságából a kitűnő emlékbeszéd hatása alatt kimenekülnünk, és lapozgatnunk a közelmúlt magyar közélet igen értékes alakjának életrajzában. Értékes történelmi adatokkal telített előadása végén összefoglalva Bodor József kiváló tulajdonait, rámutatott arra, hogy a magyar ügyvédi kar eme kiváló tagjának élete és működése a leglényesebben dokumentálja, hogy milyen sokoldalúsággal szolgálhatja az ügyvédség a hazát. Indítványára kimondotta a gyűlés, hogy dr. Puky Árpád polgármesterhez azzal a kéréssel fognak fordulni, hogy Bodor József lakását emléktáblával jelöljék meg.

Dr. Petro Kálmán elnök az éppen belépő dr. Puky Árpád polgármestert bensőséges szavakkal üdvözölte, egyben arra kérte, hogy az emléktáblára vonatkozó határozatot magáévé téve, jóindulattal támogassa, majd felolvasta Gálbory egri törvényszéki elnöknek üdvözlő levelét.

A gyűlés befejezése után a résztvevők Mátraházára rándultak ki, ahol társas ebéd volt, amelyen több felköszöntő hangzott el. Délután a társaság a Kékes szállót tekintette meg.

A hatvani m. kir. önálló gazdasági népiskolában

junius hó 22-én tartották meg az évváró vizsgálatokat. Mindazoknak, akiknek alkalmuk volt a vizsgálatot meghallgatni és a növendékek kiállítását megtekinteni, igen jóleső érzést okoztak a hallottak és a látottak. Páratlan teljesítménynek kell minősíteni a kiállítás anyaga után és a növendékek feleletei után ítélve azt a munkát, amelyet az intézet igazgatója, és tanerei végeztek. Örömmel szemléltük a növendékek gyönyörű kézimunkáit, amelyhez az anyagot az iskola szövőgépén a növendékek maguk állították elő. Különösen szép volt a sárközi himzés, amelyet a növendékek saját tervezésük szerint készítettek. Értésülésünk szerint a jövő évben fűzőiskola is fog nyitni, bár most is intenzíven foglalkoztak háztartási tanulmányokkal, példa erre, hogy a vizsgán nagyszerűen sikerül tarhonyát készítettek.

A hevesvármegyei jegyzők közgyűlése.

A Hevesvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesülete Füzesabonyban f. évi július 3-án Magnin Alfréd elnöklésével közgyűlést tartott. A nagyszámú megjelent tagokon kívül az Országos Jegyzőegyesület képviselőjében dr. Koncz János országos egyesületi elnök és Erdélyi Kálmán alelnök jelent meg.

Az elnöki megnyitó után Parentézy Jenő egyleti főjegyző terjesztette elő az évi jelentést. A jelentés megállapítja, hogy az írásbeliség folyton nő. Semmi enyhülés ezen a téren nincs, ellenben hónapról-hónapra hatványozódik az a bürokratikus munka, mely mindinkább az asztali munkához nyűgözi a községi jegyzőt és meggátolja őt a jegyző valódi hivatásának teljesítésében. Lelkes várakozással néz a jegyzői kar annak a döntésnek elébe, amelyet a községi igazgatás egyszerűsítésére a Beltügyminiszter Ur által hirdetett pályázatra beadott pályamunkák elbírálása magával fog hozni, mert ettől reméli, hogy a községekben megindulhat az az alkotó munka, amely minden gátlás nélkül egyedül a közjót fogja szolgálni.

Foglalozott a közgyűlés ugyanancsak a jegyzői magánmunkálatok végzése elleni támadásokkal.

Elhatározta a közgyűlés, hogy az egyes hivatalos működésekért járó díjait átengedi a jegyzők országos árvaház egyesületének, mely így együttesen oly összeget fog jelenteni, hogy egy-két árva gyermek évi nevelését leh. tővé teszi.

Találós kérdést adott fel a Mavart a gyöngyösi ügyvédgyűlés tagjainak.

A gyöngyösi Hungária szállóban lezajlott ügyvédgyűlés után a résztvevők nagyrésze a Mavart által rendelkezésre bocsájtott szállító eszközzel igyekezett a mátraházi társas ebédre. Mi tagadás, türelmetlenek és chesek voltak. A Mavart kellő előrelátással gondoskodott azonban az előkelő utasok szórakoztatásáról.

Erős vita indult meg ugyanis, hogy miféle eredetű szerszám lehet az a szállítóeszköz, amelynek egyetlen ablaka sem volt nyitató, sőt az ajtaja is nehezen járt, és mindössze egy kis szelelőlyuk volt a tetőn, ez azonban arra volt jó, hogy a kocsit elejéről behúzza az oresiklandozó benzínbüzt.

Az egyik nézet szerint batár lehetett ifjúkorában, a másik csoport erősen agítált amellett, hogy rabszállító kocsit volt, volt egy harmadik nézet is, hogy ez a kocsit feketén érkezvén Gyöngyösre, — hullaszállító lehetett, sőt olyan vélemény is akadt, amely pecérkocsinak nyilvánította Noé apánk hagyatékát.

Az utasok, miközben a rendezőt agyonütéssel fenyegették, esküvel fogadták, hogy ezzel a betyár szerszámmal nem jönnek vissza.

Az ebéd azonban olyan jó volt Mátraházán, hogy elfeledték az út keserveit s nagy elszántsággal újra igénybevétek a kocsit, de még ma is tanakodnak a pedigé megállapításán.

Megalakult Egerben az Akcio Katholika Központi tanácsa. Július 5-én az egri hitéletnek jelentős napja volt, ekkor alakult meg az Akcio Katholika Központi tanácsa az egyházkerület közel 120 lelkesének és a vezető papságnak jelenlétében. Dr. Szmrecsányi Lajos érsek mondott klasszikus veretű megnyitó beszédet, ezután megválasztották az egyházi és világi vezetőséget.

Vázlatok a fogorvoslás egyes tárgy-köreiből.

Irta: dr. Sárközy Ferenc.

(Folytatás.)

Csak ha szükségképen rá vagyunk kényszerítve, fordulhatunk nyugodtan a gyökérkezeléshez. Ugyanis már ab ovo megemlítem, hogy bármilyen tökéletesnek és jósikerkültnek látsszék is az a gyökértömés, az ideg érhálózat előlése és széttronsolása a fog táplálkozásának a megszűnésével, tehát a lassú pusztulásával is jár. A fog állománya mindig jobban és jobban kiszárad, a zománchasabok lepedeznek, a dentin szétporlik külső traumák (sérülések) ellen egyik sem ellenálló, míg végül a korona is letörik. A gyökérkezelt fogak átlagos élettartama (ha minden jól megy) 10—15 év.

A modern fogorvosi tudomány szakdolgozatainak és vitáinak legnagyobb részben a gyökérkezelés képezi tárgyát. Ez tehát annyit jelent, hogy egyike a legvajudóbb kérdéseknek, amelyekben nagy bizonytalanságok, nagy véleménykülönbségek uralkodnak.

Jelenleg az a legelfogadottabb kezelési mód, hogy az egygyökerű, úgynevezett csöves fogakból teljesen kiirtjuk (exstirpáljuk) az ideget, a többgyökerűeknél pedig csak a kamrában levő ér ideghálózatot tisztítjuk ki (azaz amputáljuk). A többgyökerű fogaknak a gyökércsatornáik ugyanis szűkek és kanyargósak lévén, csak nehezen és tökéletlenül lennének kitarthatók.

Leül a beteg a székbe és kér, hogy vegyük ki fogából az ideget „mert tudom, hogy azután nem fáj többet” és „hányszor kezeli a fogat doktor úr, mennyi vattacserét végez vele? Mert, hogy ez és az az úr ennyiszor, meg annyszor cserélgeti benne azt a gyógyszeres vattagolyócskát, tehát nagyon rendesen elvégzi a munkáját.” Úszkös (gangraenás) fognál ez természetes, de egyszerű gyökértömésnél minél kevesebbszer áll szabadon a gyökércsatorna a tapasztalatok és a tudomány mai állása szerint, annál kedvezőbb az eredmény. Nem az a fontos, hogy az idegkivétel után többször cseréljük a fogban a mumifikáló vattát, hanem az, hogy minél tökéletesebben teljesítse a hivatását. Minél többször áll nyitva egy gyökércsatorna, annál nagyobb a fertőzés veszélye. Nézzünk a szoba sötét sarkából a beszűrődő nap-sugarba. Rengeteg apró, szinte mikroszkópikus, por-szemecskét látunk össze-vissza szállni, amelyeknek a tetején milliószámra ülnek a baktériumok. Minél több telepszik le a fog gyökércsatornáiba, minél betegesebb az a fog, annál kisebb az eshetősége annak, hogy simán, komplikációmentesen be tudjuk fejezni a gyökérkezelést. Arról nem is beszélve, hogy kezelés közben a beteg véletlenül összecuska a száját, a fog ürege teli lesz nyállal amelyben hemzsegnek a baktériumok.

Ezeket ismerve célunk az, hogy minél kevesebbet cseréljünk vattát, ellenben minél tökéletesebb mumifikáló, desinfiáló anyagot használjunk. Természetesen szerünk megválasztásánál is vigyáznunk kell, nehogy gyökérhártyaizgalmat, (a többgyökerű fogaknál elég gyakran előfordul) vagy pláne gyökérhártyagyulladás okozzunk, mely utóbbi esetben a fog eltávolítása is szükségessé válik.

Különböztetve gyökérhártya izgalmat okoz gyakran az ideiglenes tömőanyagnak a fogüregbe nyomása is. Képzeljük el, amit a puha, elasztikus tömőanyagot

ráhelyezzük az üregre. Benyomjuk a cavitásba, rá a vattagombócra, ugyanakkor azonban az ottlévő levegő összepréselődve, nyomást gyakorol az idegcsomóra, közvetve a gyökérhártyára, amely így irritálva izgalomba jön. Ezek azonban a leggyakrabban vissza szoktak fejlődni.

Hátra lenne még a gyökértömések leírása, amelyeket következményeik miatt feltétlenül szükségesnek tartok ismertetni.

A gyökértömés a csőfogakban közönségesen poen vagy stift elnevezésű kis rudacskából áll, amelynek anyaga guttapercha, vagy ezüst (praxis aureában) lehet. Ezt különböző ragacsos desinfiáló masszába dugják, amellyel együtt teszik be a gyökér üregébe. Ez a gyökér sterilizását, a poen tartását és az üreg teljes kitöltését célozza. Többgyökerű fogakban a kamra előkészítése után különböző desinfiáló anyagot helyeznek beleje, amelyre mint a csőfogaknál is, alap, — illetőleg fedőtömés kerül.

Ez eddig nagyon szép és egyszerű volna, de nem marad ám ennyiben. Azok a bizonyos sterilizáló masszák felszívódnak, helyük üreges lesz, amelynek negatív nyomása szívó hatást fejt ki a szervezet e fog köré eső szöveteire. E szívóhatások következtében lassan szövetnedv szívárog oda, amely kiváló táptalaja a baktériumoknak. A baktériumok oda-kerülési módja közönbös. Lehet, hogy már a gyökérkezelés alatt fertőződött (lappangó gangraena), vagy valamely általános betegség (pl. influenza) révén a vérkör juttatta oda. Mindenféleképpen kifejlődik azonban a granuloma (gennyzacskó) amelynek a következményei (local infectio) általános szervezeti szempontból a legkiszámíthatatlanabbak és a legrosszabbak lehetnek. Ennek a komplikációira azután már igazán nem szándékozom kitérni, mert ez cikkemet könnyen megegyszer ilyen hosszúra elnyújtaná.

A gyökérkezelések e fertőzéses problémái mellett hasonló jelentőségű nehézség a megfelelő és jó gyökértömő anyag és a mumifikáló szerünk helyes megválasztása. A mumifikans (egyben desinfiens is) természetszerűen már hivatásánál fogva sem közönbös a fogra és a csücskörnyékre, ahová a foranen apicalen át könnyen keresztülszívárog. Foranen apicalen nevezük a gyökércsúcson levő parányi kis nyílást, amelyen át az ér ideghálózat a fogmederből a gyökércsatornába betér.

Ami pedig a gyökértömő pasztáinkat illeti, azoknak a vegyhatása vagy savi, vagy lúgos, tehát a szervezetre idegen lévén, lassúbb, vagy gyorsabb tempóban, de a fog és környékének mindenképpen ártalmára van. Az egyszerű izgalmi tünetektől kezdve a csont és gyökérhártya elhalásig mindent előidézhet.

Rendelkezünk ugyan egy olyan gyökértömő- anyaggal, amely a szervezetre közönbös, baktericid (baktériumölő) hatású és a térfogatát sem változtatja meg, ez az ezüst, amelyet úgy poralokban, mint rudacskákban eddig még a legjobb eredménnyel használnak.

Sajnos az átlagos szerény és igénytelen vidéki praxis ennek az alkalmazását nem teszi lehetővé a viszonylagos drágasága miatt. E pillanatban éppen nálunk Magyarországon folynak olyan kísérletek a budapesti 1 sz. honvédkórház fogászatán, amelyek e hiba kiküszöbölését és megfelelő összetételű gyökértömőpaszta összeállítását célozzák.

Sok szorosán idetartozó tárgyat szándékosan nem érintettem mert akkor még mindig csak a levezető magyarázatok között tartanánk.

Szeretném azonban, ha ezekből egy tanulságot levonna az igen tisztelt olvasó; hogy az alattomosan, fájdalom nélkül és csendben kifejlődő caries profundát (mély fogszű) elkerülje, vizsgálta felül gyakrabban a fogait, hogy a fogszűt még idejében, mint caries superficialis (felületes fogszű) tömtesse meg, ami ideális és egyben szükséges is. (Vége.)

*) A múlt számunkban leadott közlemény sajtóhibáinak helyesbítését lásd a borítólapon belső oldalán.

A kontár-kérdésről.

Írta: Joó Gyula.

Jól tudjuk, milyen nehéz ma megélni mindannyiunknak. Mindegy, ki az. A tisztviselőnek minimálisra szállított fizetése van. A gazdának, ha terem is valamije, nincs ára annak. A kereskedőnek nincs vevője. Az iparos, kinek munkájának javarésze az említett társadalmi osztályok szükségleteit elégítette ki, ezek pénz nélkül állván, majdnem teljesen munka nélkül van. Egyformán ránkborul azután, mint az égbolt, (vagy mint majd a sirbolt) a maximálisra fokozott adóteher.

Igy néz ez ki kívülről. Azonban, ha belülről nézzük, látjuk, hogy legrosszabbul mégis az iparosság áll, mert a közterheken kívül huzza még s már majdnem megélhetését veszélyezteti a kontárkodás.

Ez pedig az, hogy akinek mégis valamely ipari munkára már elengedhetetlenül szüksége van, azt nem iparigazolvánnyal rendelkező iparossal készítteti el, hanem vagy az illető szakmában kevésbé jártas, abban képesítést nem szerzett, — de ha ez meg is van, — mindenestre olyan valakivel, kinek iparigazolványa nincs. Szóval kontárral.

Az ilyen dolog bár némely szempontból nézve érthető, ám a legtöbb és legkomolyabb oldaláról véve igen káros következményeket ad.

Érthető abból a szempontból, hogy ezek a kontárok jóval olcsóbban készítenek mindennemű munkát, mint az iparigazolvánnyal rendelkező iparosok s mindig az volt, de különösen ma az mindenkinek az eminens érdeke, hogy mindazt amire szüksége van, a lehető legolcsóbban szerezze be.

Most már, hogy a kontár olcsó, az természetes. Mert nézzük csak:

Tudjuk, hogy az iparigazolvánnyal rendelkező iparos azt az összeget, melyet munkájáért kap, nem mind teheti zsebre, hanem annak csak nagyon-nagyon kis százalékát. Elsősorban ki kell fizetnie belőle az anyagot. Azután jönnek: jövedelemadó, keresetadó a százalékokkal, forgalmi adó, társadalombiztosító, ipartestületi tagsági díj stb. Ez a rezsi. S ezzel szemben a kontár rezsije? Egyáltalában semmi. Előáll tehát az a helyzet, hogy a munkák javarésze, de legalábbis igen sok része a kontárok kezébe kerül s így az iparigazolvánnyal rendelkező iparoságnak hovatovább nem lesz egyéb dolga, mint az adót s egyéb terheket fizetni. Munkája nincs, keresni nem keres, így hát miből? Ha van egy kis vagyona, azt olvasztja el, ha nincs, úgy tán egy kis ingóság s ha mindez elfogy? Megkapjuk a kontárkodásnak az államra nézve végtelenül káros következményét, elpusztul az iparosság mint adóalany.

Nyilvánvaló, hogy az állam a kontároktól nem tud bevasalni egy fillér adót sem. Szigorú rendszabályokkal, keményen végrehajtott törvényekkel kell tehát megvédelmeznie azt, ki fenntartásához hozzájárul, hisz ez a legelsőbbangú érdeke.

Eddig az volt a gyakorlat, hogy megbüntették a kontárt, valami csekély összegre. Megfizette, sokszor szívesen, és nyugodtan dolgozott tovább.

Meg kell büntetni a kontárt, de sokkal jobban meg kell büntetni azt, ki kontárral dolgoztat.

Elv volt az a kontárok megbüntetésénél, hogy élni neki is van joga. Elhiszem. De akkor törölje el az állam az iparigazolvánnyal rendelkező iparosság szörnyű terheit, hogy egyforma eséllyel indulhas-on a munkáért, mert élni elvégre neki is van joga.

Be kell az államnak látnia azt, hogy az iparoságnak a kontárkérdés igen súlyos teherterele s oda fajulhat, mint említettem volt, hogy az iparosságot mint adóalanyt az állam elveszti, ha ebbe a kérdésbe mihamarább bele nem nyúl erős kézzel.

Meg kell büntetni mint mondám a kontárnak munkát adót is. Legyen neki olyan drága a kontár által készített munka mintha iparigazolvánnyal rendelkező iparossal készíttette volna el. Hozzá kell szoktatni mindenkit ahhoz, hogy ne dolgoztasson kontárral. A munkáltató így annyiban jobban is fog járni, hogy az elvégzett munka után garanciát kap, amit kontártól persze soha nem várhat. Ezzel elérnénk azt is, hogy az iparosságban lévő nagy munkanélküliség egy jó része felszívódna, mert így az iparigazolvánnyal rendelkező iparosság munkát kapván, alkalmazni tudja és fogja azokat, akik eddig mint kontárok működtek.

Előfordul még az is, mint a kontárkodás egyik mondatnám alfaja, hogy egyes iparosok azért vállalnak majdnem kontár áron munkát, mert sem az anyagot, — de ha ezt már hitelben nem kap, a közterheket már eleve nincs szándékában megfizetni. A becsületes iparosságé a kár.

Utolsónak, de nem utoljára van azután még egy nagy baj a kontárkérdés körül. Ez pedig az, hogy nagyon sok esetben maga az a hatóság, kin a kontárkérdés nyugszik, maga is kontárokkal dolgoztat. Ugynevezett házilag. Elvégzendő munkáit elsősorban nem iparigazolvánnyal rendelkező iparosoknak adja ki, hanem azt felfogadott segédekkel s egyebekkel, egyszóval kontárokkal végezteti el. Így elősegíti az iparosságot a tönk szélére jutni s nem látja be, hogy ezzel önmagát károsítja meg.

Magyar orvosok társas-utazása Salzkammergutban.

Írta: Dr. Gráf Andor.

Az utóbbi időben, mióta a rossz pénzügyi viszonyok és a valutáris korlátozások megnehezítik a külföldi nyaralásokat, mind sűrűbben rendeznek utaságok szerkesztősegei, utazási irodák társasutazásokat. Ezek egyrészt csoportok alakításával utazási kedvezményeket tudnak elérni, másrészt pengőben lehet nálunk fizetni a részvételi díjakat és levezik utasaik válláról a podgyászszállítás, megfelelő szállás és ételmezés kiválasztásának gondjait. Úgyes rendezés segítségével pár napos tartózkodással egy-egy helyen mód és alkalom nyílik az idő célszerű kihasználására és az összes látnivalók megtekintésére.

A „Magyar Orvos” orvosi ujság szerkesztősege a husvétii ünnepek alkalmából husvét hetére hirdett 8 napos „erdélyi utat” 60 pengő összköltséggel, Nagyvárad, Kolozsvár, Brassó és az erdélyi fürdőhelyek megtekintésére. Ezen utak minimális költsége azért lett volna elérhető, hogy előzetes tárgyalások

eredményeképen az Erdélyi Magyar Kárpát Egyesület és az erdélyi magyar orvosok és szanatóriumok látták volna vendégül az utazáson résztvevő magyar orvosokat és hozzátartozóikat. Sajnos a román állam ebben irredenta prop. gondát látott és nem adta meg a beutazási engedélyeket.

Ezen társas utazás helyett hirdette meg a „Magyar Orvos” a pünkösdi ünnepekre 6 napos kirándulását Salzkammergut területére. Hónapok óta tartó levelezés és készülődés eredményeképen 59 tagú társaság útra kelt június 2-án, hogy felejthetetlen emlékekkel térjen vissza ausztriai utazásából.

Kiszabadítva magukat a mindennapi élet gondjaiból, nyitott szemmel, pihenésre és üdülésre vágyó lélekkel szálltunk fel mindannyian a részükre fenn tartott külön waggon fülkéjébe.

A magyar határon virágsokrot vett át vezetőnk dr. Forbáth Sándor főorvos, hogy a bécsi állomáson fogadásunkra megjelentsék osztrák orvos egyesület vezetőségének nevünkben átnyujtsa. Alig volt időnk a vasúti vendéglőben ebédünk elfogyasztására, már is utaztunk tovább és aránylag frissen, üden, még világos nappal megérkeztünk Gmunden fürdő területére.

A rendezőség itt 2-3 szállóban és szanatóriumban elhelyezte utasait és azután készülődni kezdünk az első ünnepélyes vacsora elfogyasztására. A fürdő-palota dísztermében várt bennünket a terített asztal és Gmunden fürdőváros tiszteletünkre rendezett bankett keretében üdvözölte falai között a magyar orvosokat és hozzátartozóikat.

Az a sóausztriai tartományfőnök Linzből megjelent tiszteletünkre és gyújtó szavak kíséretében emelte poharát a magyar testvérek egészségére, viszsza kívánva a régi szép időket, mikor nagy és hatalmas volt a két nemzet együtt, mondván „ha voltak is közöttünk olykor differenciák, azok csak szorosabbá fűzték közöttünk a kapcsolatot, mint a szerelmesek között a civódások.” Azon hő kívánsággal fejezte be köszöntő beszédét, bárcsak mielőbb térnének vissza újból ezen időkre, mikor ismét mint testvérm nemzet fiai borulhatnánk egymás kebelére. A város polgármesterének részéről mondott üdvözlő szavak és társaink köréből elhangzott hasonló szónoklatok közben fejeződött be az ünnepi est.

Egy nap állott rendelkezésünkre, hogy kelvezzük Gmunden és vidéke szépségeit. Tízezer lakosú fürdőváros, a lelegegységű fürdőhelyek egyike. Egy órai autócár kirándulást tettünk a délelőtti folyamán Gmunden erdős-hegyes utain, megtekintve a fürdőtelep összes nevezetességeit. A Traunsee egyik végében terül el a város a tó partján, vele szemben a tavat környékező magas, kopár sziklák. A város minden pontjából látszik a tó felé emelkedő egyik sziklacsoportozat, melynek gerince egy hanyatt fekvő görög nő fejének vonalát mutatja és innen nyerte a hegyesűcs az alvó görög nő — die schlafende Griechin elnevezést.

Délután 2 órai hajóutal a Traunseen elértük Ebensee városkát a tó másik végében. Ezen hajóút felejthetetlen volt. Innen a tenger felszine fölött 1600 méter magasan fekvő Feuerkogel havas hegy tetejére értünk. 1200 méter magasságban hozta fel utasait a levegőben a drótkötélpálya vasút. A gyengébb idegzetűek ezen utat izgalom között tették meg és mindannyiunknak élmény volt letekinteni útközben a mélységekbe és szemlélni a csodás tájakat. Itt egy páran nekivágtunk a havas hegyeknek és megmásztuk a szomszédos hegyet is, majd hógolyózással töltöttük el a szabad perceket. Az esti órákban értünk

vissza Gmundenba.

Harmadik nap reggelén ismét vasútra ültünk és 1 óra múlva megérkeztünk Ischl városába. Az állomáson fűvös zenekar hangjai fogadtak bennünket és annak zenéje kíséretében vonultunk be a szanatórium falai közzé. Ünnepi üdvözlő szavak elhangzása után végigkálauzoltak bennünket Ausztria legszebb gyógyintézetében, mely a legmodernebb stílusban épült, pazar és szakszerű berendezéssel van ellátva.

Büszkeséggel töltötte el lelkünket az a tudat, hogy a mi mátrai szanatóriumunkkal hasonlítva össze intézetünket, a miénk túlszárnyalja nagyságával, tökéletes orvosi berendezésével az övékét.

Társaságunk egy része elindult megtekinteni néhai Ferenc József kastélyát, melyben annyi szép évet töltött öreg királyunk, kinek kedvenc nyaralóhelye volt Ischl. Mi pedig kisebb csoportokká alakulva felhasználtuk a rendelkezésünkre álló pár órát és autón kirándultunk az alig félóránira levő hallstadti tóhoz. Az autót Salzkammergut legszebb vidékén vezetett keresztül. A tavon 30 perces motorcsónak kirándulással eljutottunk a tó másik végében levő Hallstadt városkához. A kis tó körül van vére meredek, kopár sziklakkal és szakadékokkal, melyek között van olyan is, hová sohasem sűt be a nap.

Sietve tértünk vissza Ischlbe, hogy még idejében érjünk a tiszteletünkre rendezett ünnepi ebédre. A linzi tartományfőnök ide is utánunk jött, hogy a banketten elnököljön. Pazar lakoma elfogyasztása, lelkesítő és bennünket magyarokat és orvosokat ünnepelő szónoklatok meghallgatása után fűvös zenekar hangjai mellett vonultunk ki a pályaudvarra, hogy folytassuk utunkat Salzburg felé. A vasúti út a Salzkammergutban meglett utak egyik legszebbike volt. Egymás után hagytuk el Wolfgangsee, Attersee, Mondsee, a tavak mentén épült csodás városkákat, meredeken haladva a hegyek között.

Estefelé megérkeztünk Salzburgba. Itt mindenki megkapván szállását, még egy rövid sétát tettünk a városban, hogy általános képet nyerjünk a látványokról. Másnap délelőtti megtekintettük pontosabban a város nevezetességeit. Salzburg székhelye a régi Ausztriához tartozó Salzburg tartománynak. Valamikor, pár száz évvel ezelőtt önálló volt, és az időben ura és parancsolója, egyházi, de világi fejedelme is a mindenkori salzburgi hercegérsek. Ők tették naggyá és hatalmasná Salzburg városát, mely egy nagy erődítmény a mai Hoche-Salzburg tövében fekszik és a sziklás falak városszerűen szegélyezik az óvárost, Salzburgnak történelmi nevezetességű patinás városrészét. Itt emelkedik a dóm kettős tornyával és zöld kupolájával. Az előtte levő téren rendezi minden évben Reinhardt s. abadteri játékaikat, melyeknek mintájára a szegedi fogadalmi templom előtti téren mi is színházi előadásokat rendeztünk a szabadban. Minden oldalról zárt területen állítják fel a színpadot, melynek hátterét képezi adom és oldalsó falait az árkádok oldalfalak; előtte építik fel a 3.000 néző számára készülő nézőteret.

Az ünnepi játékokat minden évben megrendezik, július végére, agasztus elejére már most is meghirdették. Azok részben a dóm előtti téren, másrészt a különböző koncertházakban tartatnak meg. 3 évvel ezelőtt Dohnányi vezérlete alatt a mi filliarmónikusaink is rendkívüli sikerrel szerepeltek itt és még ma is szeretettel emlékeznek vissza az intelligens és zeneileg magas képzettséggel bíró salzburgiak azon művészi élvezetekre, melyekben a miénk részestették őket.

(Folytatjuk.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

SÉRTÉS. Önnek azt mondták egy társaságban, hogy elmenet gatyás parasztnak. Most nem tudja, meg van-e sértve vagy nem. Egyszer egy nagyon kedves jogász társaságban a következő esetet tárgyalták, sértés-e az, ha valakin k azt mondják, zabáló cigány. Ugy emlékszem, a citált magasfoku bírói ítélet a következőket állapította meg: a zabálás egy nem tiltott testi élvezet, a cigány egy hazánkban nagyon elterjedt és zenei képességei folytán külön is megbecsült népfaj, így a zabáló cigány kitétel nem lehet sértő. Ha ezt a gondolatmenetet az Ön esetére alkalmazom, úgy konstatálhatom, hogy a gatyá egy, a földmives körökben célszerűen és országszerte hordott, nem tilalmazott ruhadarab, a paraszt egy a nemzeti termelésben különösen fontos szerepet játszó és konzervatív nézetei folytán nagyon is megbecsült társadalmi osztály, így a kitétel nem lehet sértő. — PUSZTAI MAGÁNY. Nagyságos Asszony unatkozik a pusztán. Azt írja, hogy már reggel 4 óraker talpon van, utána néz a fejésnek, a disznóeletésnek, a tejkezelésnek, a spajznak, a magtárnak, a mindenesnek, a szakácsnénak, 7 óraker már olyan fáradt, hogy alig áll a lábán, akkor bekapja a kis kávéját, kimegy a kertbe, ott is csak bosszankodik a mostani sáros időkben felburjánzó gazok miatt, ha bejön, megszámloltatja a városból hazajött tejest, kerteszt, nyakára megy a szakácsnénak, hogy az ebéd karakterét az ura izlése szerint biztosítsa, végre ebédhez ülnek, alig kapják be, még beszélni sem lehet, mert közben a rádiót kell hallgatni az időjárás miatt, már is szalad az ura ki a földekre, maga a kislibákhöz, a kispulykákhöz, csalánt vágat, vaját köpül, turót akaszt, holnapra zöldséget szede, krumplit ásat, átlapátoltatja a görében a kukoricát, közben jön az állatorvos, megnézik a Cili tehén gugáját, alig megy el az állatorvos, jön egy levente a járási verseny meghívójával, a kisbíró adóintést kézbesít, kihozzák a postát, abba bele se nézhet, már jönnek a szomszédok az intézők, az ura nincs itthon, szalajtat érte, mire hazajön, itt a marhakupec a gugás tehénért, az ura megint nem lehet a vendégekkel, közben jön egy fiu, hoz egy cédulát, hogy a jegyző úr meg a patikusék este vacsora után átjárnának egy kis römire, intézőket ottmarasztalja vacsorára, csirkét vágat, rétest süttet, vacsoráznak, kártyáznak, az urak kvaterkáznak, éjjelre kerül az ágyba, az újságba bele se nézett . . . Nagyságos asszony, ha ez a pusztai magány, mint ahogy Magának el kell hinnie, hogy ez az, akkor nem tudom mikor unatkozik. Mindenesetre ha egyszer nagyon ráér unatkozni, vegye elő a Hevesvármegyét és olvassa azt, akkor többé nem panaszkodik nekem azért, mert unatkozik. — UNALMAS KÖZGAZDASÁG. Kisasszony, vérvő szívvel, de egyetértek Magával. A közgazdaság nagyon unalmas olvasmány Magának, rémes irnivaló nekünk, de most, a mai világban, hogy a kis kisasszonyoknak még egyáltalán kényelmesen unatkozni lehessen, a szegény Papáknak sokat kell a közgazdasággal foglalkozni. A föld nem jövedelmez, az adók magasak, a külső államok elzárkózása bizonytalanná teszi minden terményünk értékesítését, az adósságok elnyeléssel fenyegetik a gazdát, hát bizony ilyenkor az unalmas közgazdaságban keresi mindenki a megoldási módokat. Ezért írják a mi újságunkban a költők helyett a bankigazgatók, a novellisták helyett a gazdasági egyesületi titkárok, nyi-

latkoznak a képviselő urak, követelik a közmunkát, meg meggyámást, ami Magát bizony unatja. No de, ha ezt, amit itt üzenek Magának, mint kedves és jó kislány megszívleli, titokban megsugom, hogy a kedves főszerkesztő most határozta el a napokban: teret szakít a szépirodalomnak is, a poétikus lelkületű fiatalurak is szóhoz jutnak, szóval amit Maga panaszol, orvosolva lesz. KLASSZIKUS NYELVEK. Hja, ez ilyenkor mindig előjön. Mikor a fiunk elzuga latinból vagy a görögből. Mi a lézkes fecskének az a latin meg az a görög. Hiszen én is tanultam, most meg már semmire sem emlékszem belőle. Kiment a fejből. Kérem szeretettel, én minden olvasót megbecsülök és nem akarok kedve ellenére üzenetelni itten . . . Megsughatom, de kettőnk között maradjon, én se sokra emlékszem. Még legtöbbet a görög irodalom meg a mithológiára tudok visszaemlékezni. Hogyne, az a nagyszerű családi élet ott az Olimpuzon, az öreg Zeüsz, meg az a Danae, aranyeső, nimfák, Sappho versei, Dionysos (gyengébbek kedvéért Bacchus), a vén Sybilla, Penelope vázsza (Képzelve, hogy birta magát az a nő, 10 évig szőtt az urára várva és a kéri azalatt felélték a háztartást). No meg a három szép istennő azzal az almával ott Párisban, akarom mondani Páris előtt . . . Hát hiszen kedves barátom, szomorú az, ha a gyermek elzuggott. De miből éljenek a szegény diákok, ha nem lennének elzuggott kisdíákok. Ki hívna jó nyári kosztra házitanítót a hüs falusi kuriára? Majd csak meglesz ez valahogy, Hogy a klasszikus nyelvek száműzendők az iskolából? Tessék realba iratni a gyereket. Az is jó. Ott nincs klasszikus. Ott német meg franciából hasai el az, akire pikkkelnek. Mert tetszik tudni, aki elhasal, arra mindig pikkkelni szoktak. IRÓDEÁK. Kedves Iródeák, Maga azt írja nekem, hogy a mult szám bevezetőjéhez külön is gratulál és nagyon élvezte azt. Magának persze, aki ott a kellemes főszerkesztői közelségben tanyázik, mégis csak van érző szive és megsajnálta azért a kinlódásért, amivel a rám osztott szerepet népszerűen bevezetni törekedtem. De azért tudja, nem vagyok egészen biztos ebben az üzenetben. Főleg ott nem, hogy Maga élvezte volna ezt. Én azt hiszem Maga előljáróba előlegezett egy kis élvezetet Magának azokra a gondokra, amelyeket ezek az üzenetírások nekem okozni fognak és eddig derüsen és minden különösebb köteleességérzés nélkül folydogáló újságírói létem kellemességeire sötét árnyakat vetnek. SZEMÉRMES KÖLTŐ. Megéreztem uram, hogy Ön lesz az első! Miután a kezdet kezdetén vagyunk, örömmel közlöm az Ön versének első strófáját, hogy művét nyomtatásban lássa. Boldog vagyok, hogy Önnek ilyen örömet okozhatok, ime az édes kis költemény:

Szerelmes gyermekem
Neked írom dalom
Ne hallja senkisem
Csak magam dúdoló . . .

Kérem, ne is zavartassa magát és dudolja magában tovább. VÉGZET. Egész meg vagyok döbbenve ezen a tömörségen, ime a vers, melynek címe, ha jól veszem ki a dolgot, a jelisével azonos:

Egy a leány.
Férlí kettő.
Pisztoly dördül.
Kettő hördül.
Két új sirhant domborul.

Ki és kik ezek, miért, hol és hogyan? Kérem, legalább nekem írja meg bizalmasan, hol történt ez a dolog? No és mikor volt a temetés, hogy mindjárt domborult is kettő? Kérem, ha nem tesz eleget kéresemnek, én olyan dupla sirhantot domborítok az Ön poétikai pályafutására, hogy az összes hasonló szellemi termékei csírájukban esnek az enyészet papírkosarának prédájául. SÓHAJ, G. MIKLÓS. Az eddigiek után ez egész üdítőnek tűnik, sietek a nyilvánosság számára is megörökíteni.

Sóhaj.

Út a válás néma órája

Egy szóllan sóhaj leng át a légen

Eltávozik a szívem párja

Oh mi könnyű elmondani nekem.

A sok lengés és néma szóllanság mellett nagyon tetszik nekem az a könnyedség, amellyel mindezeket elintézi. Örülök kérem Miklós, hogy nem kell vigasztalnom magát. És mondja, egy ilyen némán üő órát nem tudna nekem is küldeni? NYARALÁS A MÁTRÁBAN. Lehet Mátrafüreden, különböző szállók és penziókban 5—7 pengő között, de konyhás lakást is bérelhet. Irjon kérem az Erdőmérnöki Hivatal, Mátrafüred címre és kérjen prospektusokat.

A Kömlői Dalkör sikere az országos dalosnapon. Július első két napján tartották meg Budapesten az országos dalosversenyt, amelyen több, mint tízezer dalos részvételével 167 dalárda nevezett be. A fővárosban több ízben sikerrel szereplő Kömlői Róm. Kath. Dalkör a könnyű népdalokban 39 dalárda közül az első díjat hozta el. Ez az eredmény Nemes János karnagy rátermetsége mellett a kömlői földműves dalosok fejlett dalkultúráját és lelkeségét dicséri.

1684/tk, 1933. szám.

Arverési hirdetmény-kivonat.

Magyar Olasz Bank Rt. hatvani fiókja (képv. dr. Fodor Lajos ü. H.) végrehajtatónak Garami István és neje Sipos Anna végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási újabb árverést 1190 pengő tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a hatvani kir. járásbírótság területén levő, Hatvan községben fekvő s a hatvani 5212. sz. tkvi. betétben A I. 1—3, 6, 7, 10, 11 sorsz. 1809, 1815, 1010/8, 1813/1, 1814/1, 1812/6, 1810/13 hrsz. alatt foglalt Garami István és neje Sipos Anna nevében álló ingatlanra 3300 pengő kikiáltási árban, — az ugyanott 5213 sz. tkvi. betétben A I. 1—4 sorsz. 1811/1, 1812/1—9, 1812/2—9, 1813/2 hrsz. alatt foglalt B 1—2 sorsz. Garami István és neje Sipos Anna nevében álló 26/40 rész illetőségre 380 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1933. évi augusztus hó 3. napján délelőtt 9 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fdt. 2 ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál, özv. Suba Albertné kérelmére 2400 P-nél, Haller János kérelmére 2850 P-nél, Kánitz Ignác és fia kérelmére 2900 P-nél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni

(1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. t.-c. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Hatvan, 1933. évi március hó 9 napján.

Dr. Berecz József sk.
kir. járásbíró.

4329/tk, 1933. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Egyházmegyei Takarékpénztár r. t. végrehajtatónak Ködmön József és neje végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 1500 P. tőkekövetelés és járulékai behajtása végett az egri kir. járásbírótság területén levő, Eger városában fekvő, és az egri 1506 sz. betétben A I. 1., 2., sorsz. 10516, 10517 hrsz. alatt foglalt, s időközben Ködmön József-ről Pummer Mihályné, Ködmön Teréz nevére ártírt, kert és szántó ingatlanra, azok alkotó részei és tartozékaira, 1400 Pengő kikiáltási árban, — az egri 1507 sz. betétben A I. 1., 2., sorsz. 10548, 10549, hrsz. alatt foglalt, s időközben Ködmön József és neje szül. Kis Teréz-ről Pummer Mihályné szül. Ködmön Teréz és Fiser Józsefné szül. Ködmön Piros nevére ártírt szántók ingatlanra, azok alkotó részei és tartozékaira 1600 Pengő kikiáltási árban, elrendelte.

Az árverést 1933. évi augusztus hó 11 napján délelőtt 9 órakor az egri telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében 12 ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170., §§; 1908: LX. t.-c. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.)

Eger, 1933. évi május hó 1. napján.

Dr. Garas s. k.
kir. jbró.

A szerkesztésben résztvesznek:

Egerben: Dr. Erlach Sándor, Gyöngyösön: Dr. Katrics Kálmán, Tiszafüreden: Dr. Végh József
Kevesen: Figlár Géza, Pásztón: vitéz dr. Szilágyi Sándor.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Ög Vilmos, Hatvan, Telefon: 85.

Társzerkesztő: **Balogh István Gyöngyös.**

Kéziratok, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatal címére Hatvanba küldendők.

Hirdetések díjazabás szerint.

Bindfeld Márk és fiai
részvénytársaság
 épületfa kereskedő cégnél
 a legmodernebb kivitelű
 cementárúk és műkövek
 beszerezhetők.
 Hatvan. Telefon 30.

Blumenthal Béla
 épületfa-kereskedése és
 cementgyára.
 Hatvan. Telefon 29.
 Elsőrendű cementárúk!
 Mindennemű építőanyag:
 cement, téglá, cserép, nád, kőpor stb.
 a legjobb minőségben kapható.

EDES és DÉCSY
 IRÓGÉPCÉG
 Budapest VII. Akácia utca 13.
 Írógépek 50 pengőtől, Remington Royal, Smith Oliver olcsó árusítása jótállás mellett. Szakszerű javítóműhely.
 Jó munkáért kitüntetve.

Dig Ferenc
 órás és ékszerész
 üzlete
 HATVAN.
 Legolcsóbb bevásárlási forrás, bazárárúkbán is.

Bristol...
Bristol...

Bristol Szálló Budapest Dunapart

árban és szolgáltatásban vezet!
 Szoba teljes ellátással
 személyenként **napi 12.~ pengőért.**

Központi iroda:
Horváth Mihály ucca 774.
Nagy és kisméretű!
géptégla, hornyoltcserép!
 A Hatvani Gőztégla és Cserépgyár r-t. hatvani gyártelepén kitűnő minőségű.
 Nagyméretű tegla hornyoltcserép
 Kisméretű „ Gémecscserép
 TELEFON: VIDÉKI
 Központi iroda 22. viszonlatokat
 Gyártelep 31. keressük.
Olcsó áron,-
részleffizetésre is kapható!

Bell Miklós
 tegla és
 cserépgyára.
 Mátraderecske.

A gondos háziasszonynak
csüörtökön
 első teendője, hogy felkeresse
HAJDU ÁRMIN

üzletét,
 ahol friss pörkölésű elsőrendű
KÁVÉI
 kap igen jutányos áron! — Denaturált szesz nagyban és kicsinyben! — Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök! — Saját érdeke parancsolja, hogy egyszer próbálja meg.

Standard
rádiókészülékek
Illés Béla
 rádiószaküzletében.
 Eger. Telefon: 230.

A hatvani vasúti felüljáró alatt az állomáshoz vezető ut mellett, emeletes saját házában nyitotta meg május elsején
szállodáját és éttermét
CSEKŐ GYULA.
 A gyönyörű árnyas kerthelyiség valósággal üdülőhely. A megyebeliek csak egyszer próbálják meg! Álljanak meg autóikkal! A legízletesebb ételek és italok szolid polgári áron lesznek kiszolgálva.
Olcsó menü és penzió rendszer!